

۱۳۹۰ / ۴ / - ۶

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

”با صلوات بر محمد و آل محمد“

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان	
شروع: ۱۳۹۰/۱/۷	
☐ سعی	☐ تاریخ ثبت: ۱۳۹۰/۴/۶
☐ عصر	ساعت ورود:

جناب آقای دکتر لاریجانی
رییس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور مدنی و احوال شخصیه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق" که بناءً پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۲/۱۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

مقدمه توجیهی:

نظر به لزوم استقرار روشمند همکاریهای قضایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق و با توجه به آثار مثبت ناشی از اتخاذ تدابیر و ایجاد بسترهای مناسب قانونی برای اتباع دو دولت و در راستای زمینه سازی برای گسترش مناسبات دو کشور و ارتقای سطح همکاریهای دو جانبه و تحکیم مناسبات میان آنها، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

"لایحه موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور مدنی و احوال شخصیه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق"

صاده واحده - موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور مدنی و احوال شخصیه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

وزیر دادگستری

وزیر امور خارجه

نام: ...	نام: ...
نام: ...	نام: ...
۱۳۹۰ تیر تهریخ	

**موافقنامه همکاری حقوقی و قضائی در امور مدنی و احوال شخصیه
بین**

دولت جمهوری اسلامی ایران
و
دولت جمهوری عراق

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق که از این پس «طرفهای متعاهد» نامیده می‌شوند، نظر به علاقه متقابلی که به تحریک همکاری مؤثر در زمینه معاضدت حقوقی و قضائی در امور مدنی و احوال شخصیه بر پایه اصول حاکمیت ملی و عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر دارند، به شرح زیر توافق نمودند:

فصل اول
دامنه شمول
ماده ۱

- ۱- اتباع هر یک از طرفهای متعاهد در قلمرو طرف متعاهد دیگر مطابق قوانین داخلی خود، در مورد حقوق شخصی و مالی خود از حمایت حقوقی مانند اتباع همان طرف متعاهد برخوردار خواهند بود.
- ۲- اتباع هر یک از طرفهای متعاهد در قلمرو طرف دیگر آزادانه حق دادگاهها و مراجع دادگستری طرف متعاهد دیگر را به منظور دفاع از حقوق و منافع خویش دارند.
- ۳- مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده شامل اشخاص حقوقی تأسیس شده یا مجاز طبق قوانین یکی از طرفهای متعاهد خواهد بود مشروط بر آن که اساسنامه و هدف آن با نظم عمومی آن طرف متعاهد منطبق باشد. اهليت دعوا برای اشخاص حقوقی مذکور مطابق قانون طرف متعاهدی تعیین می‌گردد که مرکز اصلی آنها در قلمرو آن واقع است.
- ۴- اتباع هر یک از طرفهای متعاهد در استفاده از معاضدتهای رایگان در دادگاهها و مراجع طرف متعاهد دیگر در صورت وجود، از حقوق و امتیازات مشابه برخوردار خواهند بود.

ماده ۲

- ۱- مراجع قضائی از سوی جمهوری اسلامی ایران و مراجع دادگستری و قضائی از سوی جمهوری عراق مطابق مفاد این موافقنامه در امور مدنی و احوال شخصیه به یکدیگر معاضدت حقوقی ارائه می‌دهند.
- ۲- طرفهای متعاهد بنا به درخواست، گواهی ازدواج، ولادت و فوت اتباع طرف متعاهد دیگر را بطور رایگان و از مجاری دیپلماتیک به یکدیگر ارسال خواهند نمود.

ماده ۳

- ۱- همکاری حقوقی و قضائی شامل موارد زیر است:
  - (الف) ابلاغ اوراق و اسناد قضائی.
- ۲) اجرای درخواستهای نیابت قضائی در مورد استماع اصحاب دعوا و شهود. اخذ نظریه کارشناسان و معاینه، جمع-آوری، نگهداری و ارائه ادله.

- پ) شناسائی و اجرای تصمیمات و احکام قضائی.
- ت) تبادل اطلاعات بین امون قوانین جاری طرفهای متعاهد و مقاالت و مجلات حقوقی و مجموعه‌های حاوی احکام و آراء قضائی و همچنین اطلاعات مربوط به مراجع قضائی و روش کار آنها.
- ث) تبادل هیأت‌های قضائی بازدید کننده و تبادل تجربیات و نیز برگزاری آموزش‌های مشترک در زمینه‌های حقوقی و قضائی.
- ۲- طرفهای متعاهد اقدامات مندرج در این موافقنامه را از طریق قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران از یک سو و شورای عالی قضائی عراق و وزارت دادگستری جمهوری عراق از سوی دیگر اجرا خواهند نمود.
- ۳- درخواستها یا مستندات ارسالی مطابق مفاد این موافقنامه، از هر گونه تصدیق یا اقدام مشابه معاف خواهد بود.
- ۴- لازم است مستندات از سوی مراجع صلاحیتدار امضاء معمور گردد و چنانچه تصویر آنها ارائه شود، لازم است مطابقت با اصل توسط مرجع صلاحیتدار تائید شود.

ماده ۴

هر یک از طرفهای متعاهد می‌تواند از طریق نمایندگان دیپلماتیک یا کنسولی خود نزد طرف متعاهد دیگر، اوراق قضائی و غیرقضائی را مستقیماً به اتباع خود ابلاغ نماید.

ماده ۵

- ۱- ابلاغ، طبق ترتیبات پیش‌بینی شده در قوانین طرف درخواست شونده انجام خواهد شد.
- ۲- لازم است اسناد و اوراق قضائی و غیرقضائی که ابلاغ آنها مورد نظر است، متن‌من موارد زیر باشد:
- (الف) اسم کامل و تابعیت و نشانی درخواست کننده ابلاغ.
  - (ب) اسم کامل، شغل، مشخصات، نشانی، تابعیت، محل اقامت کسی که ابلاغ به وی مورد درخواست است و در صورت اقتضای نام، نام خانوادگی و نشانی نماینده وی.
  - (پ) مرجعی که سند یا اوراق قضائی یا غیرقضائی را صادر نموده و امضاء مهر آن مرجع.
  - (ت) نوع سند یا اوراق قضائی.
- ث) موضوع درخواست و علت آن و هر توضیح دیگری که در این خصوص قابل ارائه باشد.

ماده ۶

در صورتی که اطلاعات راجع به شخص ابلاغ شونده یا نشانی وی کافی نباشد، طرف متعاهد درخواست شونده اطلاعات تکمیلی را که به اجرای درخواست کمک نماید درخواست خواهد کرد.

ماده ۷

- ۱- درخواست ابلاغ اسناد متن‌من نشانی صحیح گیرنده و موضوع سند مورد نظر برای ابلاغ خواهد بود.
- ۲- در صورتی که ابلاغ اسناد به نشانی مندرج در آن درخواست امکان‌پذیر نباشد، مراجع درخواست شونده اقدامات لازم برای یافتن نشانی صحیح را انجام خواهند داد و در صورتی که اقدامی در این زمینه امکان پذیر نباشد، اسناد مزبور بی‌دونگ به مراجع درخواست کننده اعاده خواهد شد.

ماده ۸

ابلاغ اوراق قضائی و غیرقضائی یا شروع به ابلاغ آنها، برای طرف متعاهد درخواست شونده حق دریافت هزینه را ایجاد نخواهد کرد.

دفتر هیئت دولت

فصل دوم

همکاری قضائی در امور مدنی

۹ ماده

مراجع قضائی هر یک از طرفهای متعاهد در رسیدگی به دعاوی مدنی یا احوال شخصیه یا تجاری می‌توانند از مراجع قضائی طرف متعاهد دیگر اجرای نیابت قضائی به منظور تکمیل رسیدگی یا استماع شهود و کارشناسان یا هر اقدام دیگری را درخواست نمایند.

۱۰ ماده

درخواست نیابت قضائی کتبی و متنضم موارد زیر خواهد بود:

- ۱- نام مرجع درخواست کننده و در صورت امکان نام مرجع درخواست شونده.
- ۲- مشخصات و نشانی اصحاب دعوا و در صورت لزوم مشخصات و نشانی نمایندگان آنها.
- ۳- موضوع اختلاف و خلاصه‌ای از وقایع.
- ۴- اقدامات قضائی که انجام آنها مورد درخواست است.
- ۵- نام و نشانی اشخاصی که استماع اظهارات آنها مورد درخواست است.
- ۶- سؤالاتی که طرح آنها مورد نظر است یا وقایعی که اخذ اظهارات آنها در آن خصوص مورد درخواست است.
- ۷- تعیین مدت زمان مطلوب برای انجام نیابت قضائی.
- ۸- مستندات یا اقلام دیگری که معاینه و بررسی آنها مورد درخواست است.

۱۱ ماده

نیابت قضائی توسط مرجع صلاحیتدار طرف متعاهد درخواست شونده مطابق قوانین داخلی آن اجرا خواهد شد. با این حال طرف متعاهد درخواست شونده می‌تواند بنا به درخواست صریح مرجع قضائی درخواست کننده، نیابت را به روش خاصی که با قانون طرف متعاهد درخواست شونده تطبیق داشته باشد انجام دهد.

۱۲ ماده

طرف متعاهد درخواست کننده بنا به تقاضای خود، از مکان و زمان اجرای نیابت قضائی بطوری که امکان حضور طرفهای مربوط یا در صورت لزوم نمایندگان آنها فراهم گردد، آگاه خواهد شد.

۱۳ ماده

- ۱- مراجع درخواست شونده نمی‌توانند جز در موارد زیر از انجام نیابت قضائی خودداری نمایند:
  - الف) چنانچه اجرا در صلاحیت مرجع قضائی طرف متعاهد درخواست شونده نباشد.
  - ب) چنانچه اجرای آن مخالف حاکمیت، امنیت، نظم عمومی و قانون اساسی طرف متعاهد درخواست شونده باشد.
- ۲- مرجع درخواست کننده در صورت عدم اجرای کامل یا بخشی از نیابت قضائی از موضوع و دلایل آن آگاه خواهد شد.

۱۴ ماده

- ۱- اجرای نیابت قضائی برای طرف متعاهد درخواست شونده حق دریافت هر کونه عوارض یا هزینه ایجاد نخواهد کرد.
- ۲- طرف متعاهد درخواست شونده می‌تواند از طرف متعاهد درخواست کننده پرداخت دستمزد کارشناسان و مترجمین و هزینه‌های ناشی از اجرای روش خاص مورد درخواست طرف متعاهد درخواست کننده را مطالبه کند. تعهد به پرداخت هزینه‌های مذکور توسط اصحاب دعوا امکان پذیر است. این تعهد بیوست نیابت قضائی خواهد شد. مقدار

تقریبی هزینه‌ها توسط مرجع درخواست شونده تعیین می‌شود. صورت هزینه‌ها به ضعیمه اسناد مثبت اجرای نیابت قضائی ارسال خواهد شد.

۱۵ ماده

اقداماتی که مطابق مفاد این موافقتنامه در اجرای نیابت قضائی انجام می‌شود دارای اثر قانونی یکسان با اقداماتی است که نزد مرجع قضائی طرف متعاهد دیگر انجام می‌شود.

۱۶ ماده

اسناد رسمی صادر شده در قلمرو یکی از طرفهای متعاهد به شرط عدم تعارض با نظام عمومی و اخلاق حسنی طرف متعاهد دیگر، دارای اثر اثباتی یکسان با اسناد مشابه در قلمرو آن طرف دیگر خواهد بود.

۱۷ ماده

- ۱- در صورتی که طرف درخواست کننده حضور شاهد یا کارشناس را نزد مراجع قضائی خود ضروری بداند لازم است در درخواست، ضرورت حضور آنها را تصریح نماید. در این صورت طرف متعاهد درخواست شونده شاهد یا کارشناس را دعوت به حضور می‌نماید.
- ۲- طرف متعاهد درخواست شونده، طرف متعاهد درخواست کننده را از پاسخ شاهد یا کارشناس درخصوص موارد ذکر شده در بند (۱) این ماده آگاه خواهد نمود.
- ۳- لازم است درخواست یا احضاریه مربوط به حضور شاهد یا کارشناس متنضم ذکر مبلغ تقریبی دستمزد و هزینه سفر و اقامت وی باشد.

۱۸ ماده

- ۱- شاهد یا کارشناسی که به موجب احضاریه نزد مراجع قضائی طرف متعاهد درخواست کننده حاضر می‌شود صرفنظر از تابعیت وی، نباید به خاطر جرم ارتکاب یافته قبل از ورود به قلمرو طرف متعاهد درخواست کننده تحت تعقیب کیفری قرار گیرد یا مجازات شود.
- ۲- مصونیت شاهد یا کارشناس مذکور در بند (۱) این ماده، پس از (۱۵) روز از تاریخی که مراجع درخواست کننده به آگاهی وی برسانند که حضور او ضروری نیست، به پایان می‌رسد. این مهلت شامل مدقی که شاهد یا کارشناس به سبب عل خارج از اراده خود نتواند قلمرو طرف متعاهد درخواست کننده را ترک کند، نصی گردد.

۱۹ ماده

- ۱- طرفهای متعاهد مطابق قوانین خود قراردادهای کتبی تنظیم شده میان اتباع خود را که بهموجب آنها ملزمند تمام یا بخشی از اختلافات فعلی یا اختلافاتی را که ممکن است از یک وابطه حقوقی قراردادی یا غیر قراردادی ناشی شود، بهوسیله داوری حل کنند، به رسمیت خواهند شناخت.
- ۲- قراردادهای مذکور در بند (۱) این ماده شامل کلیه قراردادهای داوری یا شرط داوری اعضاء شده توسط طرفین یا مندرج در نامه‌ها، تلگرافها یا سایر وسائل ارتباطی است که وجود توافق در این زمینه را اثبات می‌کند همچنین شامل صورتجلسه تنظیمی توسط داوران منتخب یا لوایح دعوا و صورتجلساتی است که یکی از طرفین ادعای وجود قرارداد داوری نموده و طرف دیگر آن را انکار نکرده باشد. اشاره به توافقی متنضم شرط داوری در یک عقد، مشروط به اینکه عقد بطور کتبی باشد، به منزله قرارداد داوری است.

دفتر هیئت دولت

۲۰ ماده

در قرارداد داوری اصحاب دعوی می توانند:

- ۱- داوران را از میان اتباع طرفهای متعاهد یا از اتباع دولت ثالث تعین نمایند.
- ۲- داوری را از سوی هر طرف و داور سوم را از جانب خود یا توسط داوران منتخب تعین نمایند. چنانچه داور سوم تعین نشود، بنا به درخواست هر یک از طرفها، داور سوم به وسیله دادگاه صلاحیتدار طرف متعاهدی تعیین خواهد شد که اختلاف در قلمرو آن اتفاق افتاده است.
- ۳- محل داوری را تعیین نمایند.
- ۴- قواعد و تشریفات لازم الاتباع برای داور یا داوران را تعیین نمایند مشروط بر این که قواعد و تشریفات مذبور مغایر نظم عمومی و اخلاق حسنی طرف متعاهدی که قرارداد داوری در آنجا اجرا می شود نباشد.

۲۱ ماده

در صورت طرح دعواه منوط به داوری پیش بینی شده در مولاد (۲۰) و (۲۱) این موافقتname نزد دادگاه یکی از طرفهای متعاهد، دادگاه بنا به تقاضای یکی از اصحاب دعواه موضوع را به داوری ارجاع خواهد داد مشروط به اینکه قرارداد داوری کماکان معتبر و لازم الاجرا باشد.

فصل سوم همکاری در مسائل احوال شخصیه

۲۲ ماده

طرفهای متعاهد حداکثر تلاش برای همکاری قضائی در زمینه حق حضانت، ملاقات و نفقة طفل را بکار می بردند و لازم است در این راستا مطابق قوانین داخلی خود موارد زیر را انجام دهند:

- ۱- ارائه اطلاعات کافی در مورد محل اقامت کودکانی که به سبب حضانت به قلمرو آن منتقل شده اند و نیز در مورد وضعیت مادی و روانی آنها.
- ۲- انجام اقدامات لازم به منظور کمک به تحويل داوطلبانه کودکان و حل مشکلات آنها.
- ۳- اتخاذ تدبیر لازم به منظور تنظیم و تسهیل اعمال حق ملاقات و سرپرستی.

فصل چهارم تصفیه ترکه ۲۳ ماده

نمایندگیهای دیلماتیک یا کنسولی یا نمایندگان قانونی آنها می توانند به جای آنسته از اتباع خود که در قلمرو طرف متعاهد دیگر نیستند در پرونده های مربوط به ارث و اختلافات راجع به آن در دادگاه یا سایر مراجع شرکت کنند یا وکیل اختیار نمایند.

۲۴ ماده

احکام ارث تابع قانون طرف متعاهدی است که شخص متوفی تابعیت آن را دارد.

۲۵ ماده

- ۱- مراجع طرف متعاهدی که متوفی در قلمرو آن اقامت دائمی داشته است، به امر ترکه منقول رسیدگی می کنند.

دفتر هیئت دولت

- ۳- مراجع طرف متعاهدی که متوفی در قلمرو آن اقامت دائمی نداشته در صورتی می‌توانند به امور راجع به ترکه منقول رسیدگی کنند که ترکه منقول در قلمرو آن واقع بوده و یکی از ورات یا نماینده قانونی او درخواست رسیدگی کند.
- ۴- امور راجع به ترکه غیرمنقول، توسط مراجع طرف متعاهدی که ترکه در قلمرو آن واقع شده رسیدگی خواهد شد.

۲۶ ماده

در صورت فوت یکی از اتباع طرفهای متعاهد در قلمرو طرف متعاهد دیگر، مرجع صلاحیتدار مستقیماً نماینده دیپلماتیک یا کنسولی مربوط را آگاه می‌سازد و تمامی اطلاعات مربوط به ورثه احتمالی، نشانی یا محل اقامت آنها و مکان ترکه که همان محل فوت مورث می‌باشد را ارائه خواهد داد. همچنین طرف متعاهد دیگر را از جزئیات ترکه و وصیتname در صورت وجود یا اموال متوفی در کشور ثالث، آگاه خواهد ساخت. نماینده دیپلماتیک یا کنسولی بالافصله پس از اطلاع از فوت، لازم است مراجع صلاحیتدار دولتی که ترکه در آن است را به منظور حمایت از ترکه آگاه نماید.

۲۷ ماده

هر گاه در اثناء رسیدگی به پرونده اوث نزد مراجع طرف متعاهدی که ترکه در آن واقع است معلوم شود که وارت از اتباع طرف متعاهد دیگر می‌باشد، لازم است نماینده دیپلماتیک یا کنسولی آن طرف متعاهد را آگاه نماید.

۲۸ ماده

در صورتی که ترکه یکی از اتباع طرفهای متعاهد در قلمرو طرف متعاهد دیگر واقع باشد، مرجع صلاحیتدار بنا به درخواست یا به‌طور مستقیم کلیه اقدامات لازم را برای حمایت و اداره ترکه مطابق قوانین داخلی محل ترکه انجام خواهد داد.

۲۹ ماده

در صورت فوت یکی از اتباع طرفهای متعاهد در دوران اقامت موقت در قلمرو طرف متعاهد دیگر، لازم است طرف متعاهد اخیر مستندات و اموال و اشیاء در اختیار متوفی را به نماینده دیپلماتیک یا کنسولی دولت متابع متوفی با اخذ مدرک رسمی و بدون هرگونه تشریفات دیگر تحويل دهد.

۳۰ ماده

- ۱- در صورتی که ترکه منقول در قلمروی طرفهای متعاهد یافت شود، به مرجع صلاحیتدار یا نماینده دیپلماتیک یا کنسولی طرف متعاهدی که متوفی تابعیت آن را دارد، تحويل داده خواهد شد.
- ۲- هر یک از طرفهای متعاهد قبل از تحويل اموال منقوله موضوع بند (۱) این ماده حقوق و مالیات ترکه بهموجب قوانین جاری طرفهای متعاهد را اخذ می‌کنند.

۳۱ ماده

ترکه منقول یا وجودی که از فروش ترکه منقول و غیر منقول حاصل شود، به وراثن که محل سکونت یا اقامت آنها در قلمرو طرف متعاهد دیگر است، داده خواهد شد و چنانچه تحويل مستقیم ترکه یا قیمت آن به ورات یا وکیل آنها امکان پذیر نباشد، به نماینده دیپلماتیک یا کنسولی طرف متعاهد دیگر تحويل می‌گردد، مشروط بر این که:

۱- کلیه حقوق و مالیاتهای متعلق به ترکه، پرداخت شده یا مطابق قانون تأمین شده باشد.

۲- مرجع صلاحیتدار با انتقال اموال منقول ترکه موافقت کرده باشد.

دفتر هیئت دولت

۳۲ ماده

طرفهای متعاهد تصمیمات صادره از سوی مراجع قضائی صلاحیتدار یا از سوی سایر مراجع صلاحیتدار در موضوعات ترکه و ارث را شناسایی و مطابق قوانین داخلی خود به شرط عدم تعارض با نظم عمومی طرف متعاهد درخواست شونده اجرا می نمایند.

فصل پنجم

شناسایی و اجرای احکام قضائی

۳۳ ماده

هر یک از طرفهای متعاهد احکام صادره در قلمرو طرف متعاهد دیگر را که مطابق قانون آن قابل اجرا باشد در موارد زیر شناسایی و اجرا خواهد نمود:

- ۱- احکام قضائی قطعی در امور مدنی، تجاری و احوال شخصیه.
- ۲- احکام قضائی قطعی در مورد خسارت یا ود مال در امور کیفری.
- ۳- تصمیمات داوران در امور مدنی و تجاری.

۳۴ ماده

احکام قضائی مندرج در ماده (۳۳) این موافقنامه، در قلمرو هر یک از طرفهای متعاهد جز در موارد زیر مورد شناسایی و اجرا قرار می گیرند:

- ۱- چنانچه مرجع قضائی طرف متعاهد درخواست شونده، بطور انحصاری صلاحیت رسیدگی به موضوع را داشته باشد.
- ۲- چنانچه حکم مخالف قوانین جاری یا نظم عمومی طرف درخواست شونده باشد.
- ۳- چنانچه مرجع قضائی طرف متعاهد درخواست شونده در مورد همان موضوع و با همان مبنای میان همان اصحاب دعوا، قبل از حکم قطعی صادر کرده باشد یا در مورد موضوع موردنظر دعوانی در دادگاههای طرف متعاهد درخواست شونده اقامه شده باشد.
- ۴- چنانچه محکوم علیه احضار نشده یا احضاریه مطابق قوانین طرف متعاهد صادر کننده حکم به وی ابلاغ نشده و غایب بوده باشد.
- ۵- چنانچه قانون طرف متعاهد درخواست شونده اجازه رسیدگی به دعوا از طریق داوری را ندهد یا مطابق قانون طرف متعاهدی که حکم درآن صادر شده، حکم داوران قابل اجرا نباشد.

۳۵ ماده

- ۱- درخواست شناسایی و اجرای حکم می تواند به دادگاه بدی صلاحیتدار ارائه گردد تا از طریق مراجع مذکور در بند (۲) ماده (۳) این موافقنامه به مرجع صلاحیتدار طرف متعاهد دیگر ارسال شود. درخواست مزبور همچنین می تواند مستقیماً از جانب ذینفع در مرجع صلاحیتدار در فلمرو طرف متعاهد درخواست شونده مطرح گردد.
- ۲- درخواست با مدارک زیر همراه خواهد بود:
  - الف) نسخه مطابق اصل از حکم قضائی یا تصمیم داوران و گواهی قطعیت و قابل اجرا بودن حکم در صورتی که در خود حکم به آنها اشاره نشده باشد.
  - ب) گواهی دال بر اینکه مطابق قانون طرف متعاهدی که حکم در آن صادر شده است، احضاریه به محکومی که در رسیدگی حاضر نشده، ابلاغ گردیده است.
  - ۳- مرجع صلاحیتدار طرف متعاهد درخواست شونده، مطابق قوانین خود دستور اجرا را صادر خواهد نمود.

دفتر هیئت دولت

۳۶ ماده

وظیفه مرجع قضائی طرف متعاهد درخواست شونده، محدود به بررسی وجود شرایط مندرج در مواد (۳۳) و (۳۴) این موافقتنامه می باشد و در صورت وجود این شرایط قرار شناسانی یا دستور اجرا را صادر خواهد نمود.

۳۷ ماده

مراجعة طرف متعاهدی که حکم در قلمرو آن اجرا می شود، قوانین خود را در اجرای آن اعمال می نمایند.

۳۸ ماده

احکام قضائی قطعی شده در قلمرو یکی از طرفهای متعاهد در امور مربوط به احوال شخصیه اتباع خود، در قلمرو طرف متعاهد دیگر بدون هرگونه تشریفات، مورد شناسانی قرار می گیرد.

۳۹ ماده

تصمیمات داوران در امور مدنی و تجاری که در قلمرو یکی از طرفهای متعاهد صادر شده است در قلمرو طرف متعاهد دیگر مطابق قوانین داخلی آن و شرایط مندرج در مواد (۳۳) و (۳۴) این موافقتنامه – تا حدی که قابل اعمال باشد – شناسانی و اجرا خواهد شد.

فصل ششم

مقررات پایانی

۴۰ ماده

مفاد این موافقتنامه نسبت به احکامی که قبل یا بعد از اعتبار یافتن این موافقتنامه صادر شده است نیز اعمال خواهد شد.

۴۱ ماده

در اجرای مفاد این موافقتنامه مراجع صلاحیتدار طرفهای متعاهد از طریق مجازی دیپلماتیک با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند.

۴۲ ماده

مراجعة صلاحیتدار طرفهای متعاهد اختلافهای ناشی از تفسیر و اجرای این موافقتنامه را از طریق مذاکره مستقیم یا از طریق مجازی دیپلماتیک حل و فصل خواهد کرد.

۴۳ ماده

هر یک از مตول این موافقتنامه با توافق طرفهای متعاهد، مطابق ترتیبات پیش‌بینی شده در قانون اساسی آنها قابل اصلاح خواهد بود.

۴۴ ماده

این موافقتنامه بعد از (۳۰) روز از تاریخ ارسال یادداشت‌های دیپلماتیک مؤید تصویب آن مطابق مقررات قانون اساسی هر کدام از طرفهای متعاهد لازم الاجرا می گردد و برای مدت (۵) سال نافذ خواهد بود و خود به خود برای دوره‌های مشابه تمدید خواهد شد تا زمانی که یکی از طرفهای متعاهد تمایل خود به اختتام یا تغییر آن را شش ماه قبل از پایان مدت دوره جاری به طرف متعاهد دیگر اعلام نماید.

این موافقتنامه شامل یک مقدمه و ۴۴ ماده در شهر تهران در تاریخ ۸ اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۰ هجری شمسی مطابق با ۲۴ جمادی الاول ۱۴۳۲ هجری قمری و مطابق با ۲۸ آوریل ۲۰۱۱ میلادی در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی تنظیم و امضا شد. هر دو نسخه دارای اعتبار قانونی یکسان است و در صورت بروز اختلاف، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف	از طرف
جمهوری عراق	جمهوری اسلامی ایران
حسن الشمری	سید هر تضیی بختیاری
وزیر دادگستری	وزیر دادگستری

دفتر هیئت دولت